TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2005. gada 8. septembrī *

Lieta C-303/04

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunale di Voghera* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2004. gada 1. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2004. gada 16. jūlijā, tiesvedībā

Lidl Italia Srl

pret

Comune di Stradella.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*] (referents) un J. Klučka [*J. Klučka*],

* Tiesvedības valoda — itāļu.

ģenerāladvokāte Juliana Kokote [*Juliane Kokott*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā mutvārdu apsvērumus, ko sniedza:

— *Lidl Italia Srl* vārdā — F. Kapelli [*F. Capelli*], profesors, kam palīdz M. Valkada [*M. Valcada*], *avvocato*,

— *Comune di Stradella* vārdā — F. Aba [*F. Abbà*],

— Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un R. Lūsli-Suransa [*R. Loosli-Surrans*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — D. Rekja [*D. Recchia*], pārstāve,

ņemot vērā lēmumu, kas pieņemts pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas, izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Prejudiciālu nolēmumu lūdz par to, kā interpretēt 1. un 8. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija direktīvā 98/34/EK, kas nosaka informācijas

sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā [jomā] (OV L 204, 37. lpp.), ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 20. jūlija direktīva 98/48/EK (OV L 217, 18. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva 98/34"), kā arī EKL 28. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā, ko *Lidl Italia Srl* (turpmāk tekstā — "*Lidl*") uzsāka pret *Comune di Stradella* [Stradellas pašvaldību], lai atceltu rīkojumu, ar ko šai sabiedrībai ir uzlikts pienākums samaksāt administratīvo sodu par bioloģiski nenoārdāmu vates kociņu tirdzniecību.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Direktīvas 98/34 1. pants paredz:

"Šajā direktīvā piemēro šādus terminus:

[..]

3) "tehniski parametri" — parametri, kas ietverti dokumentā, kurš nosaka preces nepieciešamās īpašības, piemēram, kvalitātes līmeni, darbību, drošību vai

izmērus, ieskaitot prasības, kas piemērojamas precei saskaņā ar nosaukumu, ar kuru preci pārdod, terminoloģiju, simboliem, pārbaudēm un pārbaužu metodēm, iesaiņojumu, marķēšanu vai etiķetēšanu un atbilstības novērtēšanas procedūrām.

[..]

6) "standarts" — tehnisks parametrs, ko apstiprinājusi atzīta standartizācijas iestāde atkārtotai vai ilgstošai piemērošanai, atbilstība kam nav obligāta un kas ir viens no šādiem:

[..]

— valsts standarts: standarts, ko pieņēmusi valsts standartizācijas iestāde un kas darīts pieejams plašai sabiedrībai;

[..]

11) "tehniskie noteikumi" — tehniski parametri un citas prasības vai noteikumi par pakalpojumiem, ietverot attiecīgus administratīvus noteikumus, kuru ievērošana ir obligāta, *de jure* vai *de facto*, tirdzniecības, pakalpojumu sniegšanas, pakalpojumu sniedzēja izveidošanas vai izmantošanas gadījumā kādā dalībvalstī vai lielā tās daļā, kā arī dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, izņemot

10. pantā minētos, kas aizliedz preces ražošanu, ievešanu, tirdzniecību vai izmantošanu vai kas aizliedz pakalpojumu sniegšanu vai izmantošanu, vai uzņēmumu kā pakalpojumu sniedzēju.

[..]."

4 Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkta pirmā daļa nosaka:

"Saskaņā ar 10. pantu dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu jebkuru tehnisko noteikumu projektu, izņemot gadījumus, ja tas pārņem visu starptautiskā vai Eiropas standarta tekstu. Šajā gadījumā pietiek ar informāciju par attiecīgo standartu; tās paziņo Komisijai pamatojumu šādu tehnisku noteikumu pieņemšanas vajadzībai, ja tas jau nav paskaidrots projektā."

Valsts tiesiskais regulējums

5 2001. gada 23. marta Vides likuma Nr. 93 (*GURI* Nr. 79, 2001. gada 4. aprīlis; turpmāk tekstā — "Likums Nr. 93/2001") 19. pants nosaka:

"1. Lai novērstu bioloģiski nenoārdāmu produktu izplatību vidē, tostarp caur kanalizācijas sistēmu, beidzoties 18 mēnešu terminam no šī likuma stāšanās spēkā, valsts teritorijā tirdzniecībā esošiem kociņiem, kas ir paredzēti ausu tīrīšanai, ir jābūt

ražotiem, izmantojot vienīgi bioloģiski noārdāmas izejvielas atbilstoši standartam UNI 10785.

2. Beidzoties 18 mēnešu termiņam no šī likuma spēkā stāšanās datuma, 1. punktā minēto preču, kam nav norādīto raksturlielumu, ražošana un tirdzniecība ir uzskatāma par pārkāpumu, par ko uzliek administratīvo sodu [..]."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

6 2003. gada 7. februārī *Comune di Stradella* pašvaldības policija (*"Vigili urbani"*) veica pakas, kas satur 47 kastes ar Francijas izcelsmes vates kociņiem, preventīvu izņemšanu šīs pašvaldības teritorijā esošajā lielveikalā *Lidl*, lai pārbaudītu to atbilstību Likuma Nr. 93/2001 19. pantā paredzētajam regulējumam.

7 Minētā policija 2003. gada 18. februāra protokolā konstatēja, ka izņemtie vates kociņi nav bioloģiski noārdāmi, uzlika *Lidl* administratīvo sodu EUR 3098 apmērā par norādītā regulējuma pārkāpumu. Tā kā šis sods netika samaksāts, 2003. gada 31. jūlijā *Comune di Stradella* mērs darīja šīs sabiedrības vadībai zināmu maksājuma rīkojumu par administratīvā soda EUR 3109,61 apmērā samaksu.

8 *Lidl* apstrīdēja šo rīkojumu *Tribunale di Voghera* [Vogeras tiesā], norādot, ka Likums Nr. 93/2001 nav piemērojams, jo tas netika darīts zināms Komisijai pirms tā izsludināšanas un tādējādi ir pretrunā Kopienas tiesību aktiem attiecībā uz informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā.

9 Šajos apstākļos *Tribunale di Voghera* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Direktīvas Nr. 83/189/EEK (šobrīd — Direktīva Nr. 98/34/EK), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā, 1. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka minētajā 1. pantā izmantotais jēdziens "tehniskie noteikumi" attiecas uz valsts tiesību normu, tādu kā 2001. gada 23. marta likuma Nr. 93 19. pants, ar ko aizliedz ausu tīrīšanai paredzēto vates kociņu (kas ir vairāk pazīstami ar apzīmējumu *"cotton-stick"*) tirdzniecību Itālijā, pamatojoties uz to, ka izejvielas, no kā tie ir izgatavoti, nav bioloģiski noārdāmas?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša — vai atbilstoši Direktīvas Nr. 83/189/EEK (šobrīd — Direktīva Nr. 98/34/EK) 8. pantam 2001. gada 23. marta likuma Nr. 93 19. pants bija iepriekš un pēc Itālijas valdības iniciatīvas jādara zināms Komisijai [..] nolūkā apstiprināt tā piemērošanu Itālijā, kā to paredz minētās direktīvas 8. un 9. pants?

3) Ja atbilde uz otro jautājumu ir apstiprinoša un ja pienākums darīt Likuma Nr. 93/2001 19. pantu zināmu Komisijai nav izpildīts [..] — vai [EKL 28.] panta noteikumi, kas attiecas uz principiem un regulējumu saistībā ar preču brīvas aprites aizsardzību, kā arī Direktīvas Nr. 83/189/EEK (šobrīd — Direktīva Nr. 98/34/EK) noteikumi, skatot tos kopā, ļauj Itālijas tiesai nepiemērot attiecīgās valsts tiesību normas, kas, tās piemērojot citas Eiropas Savienības dalībvalsts izcelsmes precēm, ir uzskatāmas par prettiesiskām?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

10 Uzdodot pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 98/34 1. panta 11. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda valsts tiesību norma kā Likuma Nr. 93/2001 19. pants tiktāl, ciktāl ar to aizliedz tirgot vates kociņus, kas nav izgatavoti no izejvielām, kuras atbilstoši valsts standartiem ir bioloģiski noārdāmas, ir tehnisks noteikums.

11 *Lidl*, Francijas valdība un Komisija norāda, ka uz šo jautājumu ir jāatbild apstiprinoši.

12 Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka saskaņā ar Direktīvas 98/34 1. panta 11. punktu dalībvalsts tiesību norma, kas aizliedz preces ražošanu, ievešanu, tirdzniecību vai izmantošanu, ir jāuzskata par tehniskā noteikuma veidu (skat. 2005. gada 21. aprīļa spriedumu lietā C-267/03 *Lindberg*, Krājums, I-3247. lpp., 54. punkts).

13 Šajā lietā pietiek konstatēt, ka Likuma 93/2001 19. panta 2. punkts ir šāda rakstura tiesību norma. Saskaņā ar šo punktu tādu vates kociņu, kam nav norādīto īpašību, proti, kas nav izgatavoti vienīgi no bioloģiski noārdāmām izejvielām atbilstoši standartam UNI 10785, ražošana un tirdzniecība ir pārkāpums, par ko uzliek administratīvo sodu.

14 Tādējādi uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 98/34 1. panta 11. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda valsts tiesību norma kā Likuma Nr. 93/2001 19. pants tiktāl, ciktāl ar to aizliedz tirgot vates kociņus, kuri nav izgatavoti no izejvielām, kas atbilstoši valsts standartiem ir bioloģiski noārdāmas, ir tehnisks noteikums.

Par otro jautājumu

15 Uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa vaicā, vai tāda valsts tiesību norma kā Likuma Nr. 93/2001 19. pants, ciktāl tā ir tehnisks noteikums, Itālijas Republikai bija jādara zināma Komisijai pirms tās pieņemšanas atbilstoši Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkta pirmajai daļai.

16 *Lidl*, Francijas valdība un Komisija norāda, ka uz šo jautājumu ir jāatbild apstiprinoši.

17 Šajā sakarā, pirmkārt, ir jāatzīmē — Direktīvas 98/34 piektais apsvērums precizē, ka ir svarīgi, lai Komisijai būtu nepieciešamā informācija pirms tehnisku noteikumu pieņemšanas, un ka dalībvalstīm, kurām jāpalīdz tai izpildīt uzdevumu, ievērojot EKL 10. pantu, ir jāinformē Komisija par saviem projektiem tehnisko noteikumu jomā.

18 Otrkārt, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Padomes 1983. gada 28. marta direktīvas 83/189/EEK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā (OV L 109, 8. lpp.), 8. panta 1. punkta pirmā daļa, ko būtībā atkārto

Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkta pirmā daļa, uzliek dalībvalstīm pienākumu darīt Komisijai zināmus visus tehnisko noteikumu projektus (skat. it īpaši 1996. gada 17. septembra spriedumu lietā C-289/94 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-4405. lpp., 52. un 53. punkts, kā arī 1998. gada 7. maija spriedumu lietā C-145/97 Komisija/Beļģija, *Recueil*, I-2643. lpp., 10. punkts).

19 Attiecīgi uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda valsts tiesību norma kā Likuma Nr. 93/2001 19. pants, kas ir tehnisks noteikums, pirms tās pieņemšanas ir jādara zināma Komisijai.

Par trešo jautājumu

20 Uzdodot trešo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai, ņemot vērā, ka Likuma Nr. 93/2001 19. pants ir tehnisks noteikums, kas būtu jādara zināms Komisijai, Direktīvas 98/34 noteikumi ļauj valsts tiesai šo pantu nepiemērot, pamatojoties uz to, ka šāds iepriekšējs paziņojums netika veikts.

21 *Lidl*, Francijas valdība un Komisija norāda, ka uz šo trešo jautājumu tāpat ir jāatbild apstiprinoši.

22 Šajā sakarā pastāvīgā judikatūrā noteic, ka Direktīva 98/34 ir paredzēta, lai ar preventīvu kontroli aizsargātu preču brīvu apriti, kas ir viens no Kopienas pamatiem. Šāda kontrole ir lietderīga, jo tehniskie noteikumi, uz kuriem attiecas šī direktīva, var radīt šķēršļus tirdzniecībai starp dalībvalstīm, un šādi šķēršļi ir pieļaujami tikai tad, ja

tie ir nepieciešami obligātu, uz sabiedrības interešu aizsardzību vērstu prasību izpildei (šajā sakarā skat. 1996. gada 30. aprīļa spriedumu lietā C-194/94 *CIA Security International*, *Recueil*, I-2201. lpp., 40. punkts, un 1998. gada 16. jūnija spriedumu lietā C-226/97 *Lemmens*, *Recueil*, I-3711. lpp., 32. punkts).

23 Paziņošanas pienākums, kas noteikts it īpaši Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkta pirmajā daļā, ir būtisks līdzeklis, lai īstenotu šādu Kopienas kontroli, kuras efektivitāti jo vairāk pastiprina tas, ka šī direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka paziņošanas pienākuma pārkāpums tiek uzskatīts par būtisku procedūras pārkāpumu, kura dēļ attiecīgie tehniskie noteikumi kļūst nepiemērojami, liedzot attiecīgos tehniskos noteikumus piemērot personām (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *CIA Security International*, 44., 48. un 54. punkts, kā arī lietā *Lemmens*, 33. punktu).

24 No tā izriet, ka uz trešo jautājumu ir jāatbild: Direktīvas 98/34 8. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai nav jāpiemēro tāda iekšējo tiesību norma kā Likuma Nr. 93/2001 19. pants, kas ir tehnisks noteikums, ja pirms tās pieņemšanas tā netika darīta zināma Komisijai.

Par tiesāšanās izdevumiem

25 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata prāvā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumu Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

1) **1. panta 11. punkts Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija direktīvā 98/34/EK, kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā, ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 20. jūlija direktīva 98/48/EK, ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda valsts tiesību norma kā 2001. gada 23. marta Vides likuma Nr. 93/2001 19. pants tiktāl, ciktāl ar to aizliedz tirgot vates kociņus, kuri nav izgatavoti no izejvielām, kas atbilstoši valsts standartiem ir bioloģiski noārdāmas, ir tehnisks noteikums;**

2) **Direktīvas 98/34, ko groza Direktīva 98/48, 8. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka tāda valsts tiesību norma kā 2001. gada 23. marta likuma Nr. 93 19. pants, kas ir tehnisks noteikums, pirms tās pieņemšanas ir jādara zināma Eiropas Kopienu Komisijai;**

3) **Direktīvas 98/34, ko groza Direktīva 98/48, 8. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai nav jāpiemēro tāda iekšējo tiesību norma kā 2001. gada 23. marta likuma Nr. 93/2001 19. pants, kas ir tehnisks noteikums, ja pirms tās pieņemšanas tā netika darīta zināma Eiropas Kopienu Komisijai.**

[Paraksti]